

vesel ukradenih biserov; nocoj sem prišel zopet krast, pa sem bil jezen, ker sem se vračal prazen domov.

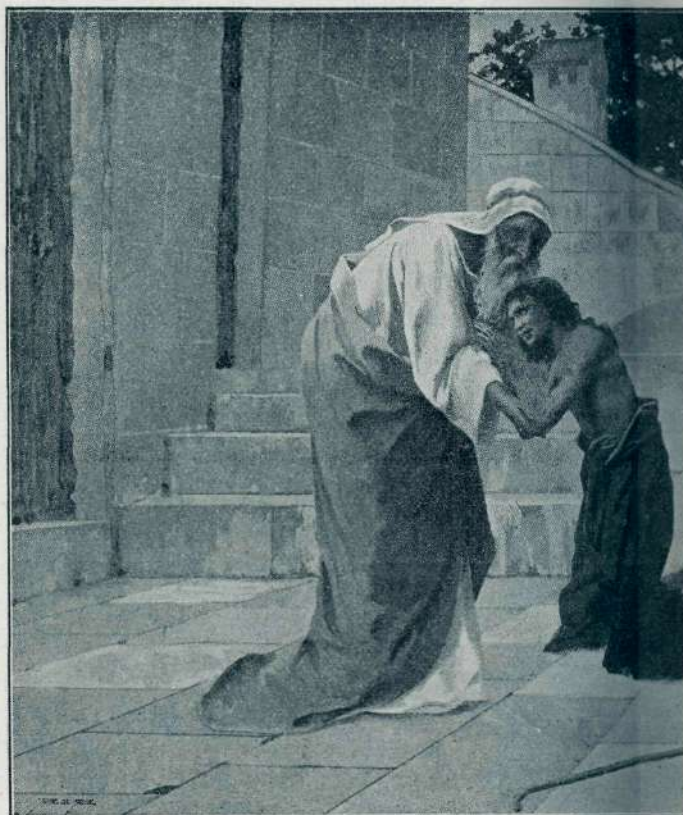
Preteklo je toliko večerov, da se je pomračila lunina ploskev za polovico. Na vrtu po travi se je sledila gaz tatinskih obiskov. Pod jablano je bila pohojena trava, katero so poteptale moje nemirno čakajoče noge. Vsak večer je bilo okno razsvetljeno, pa vsak večer je leglo k pokoju brez akordov in brez pesmi. V meni se je pa vzbudila vest, ki mi je neprestano očitala tatvino, oglasil se je žugar, ki je vzdržno trdil: „Ti si oglušil strune, ti si užalil tisto rahlo srce za oknom — ti — ti — predrzni tat — tat —!“ In tako neizmerno klaverno je postalo moje srce, tako bridko zamišljeno in melanholično — —

* * *

Slavili smo šumno slavje. V beli hiši sredi jablan je bilo življenje — bučno, svatovsko življenje. Vsepovsodi krog hiše so stali koleslji. Iz dimnika se je že par dni neprestano kadilo; danes pa cvrči in šumi po kuhinji, duh po cvrtju in pečenkah se toči po celi okolici; po plankah se obešajo lačni otroci in prežé na grizljaje, katere jim z radodarno roko prinašajo svatje, vsi tako silno praznični, vsi z velikimi šopki za klubkom pa vsi veseli in razigrani. S pōda odmevajo trobente in doné trdi udarci mogočnih škornjev, ki se vrtijo neumorno v taktu valčkov in polk.

V hiši za prvo mizo sedi novoporočeni par. Krog tega so razvrščeni ugledni svatje, oče župan in mati županja, starejšina in teta, najbogatejši kmetje iz okolice, a tudi mestna gospōda sedi med njimi. Neprestano žvenketajo kozarci, napiva se s tisto trdovratno vztrajnostjo, ki jo rodi vino, nazdravlja se z večno starimi frazami, v katerih je tako kruto malo srca in še manj misli. Vsak govornik seda samozavestno, ko je izbrbljal stokrat premlate stavke, vsak izpije do dna na zdravje ženina in neveste in vsak išče v očeh nevestinih globoke zahvale za velepomembne in iskrene besede. In res zahvaljujejo njene plave oči vsakega po vrsti,

in prikimava jim nežna glavica rahlo in milo, kakor se klanja kelih bele cvetke v večerni sapi. Vse je hrupno in glasno, vse se nekam zanosno trka na prsi, češ, mi smo mi, mi veljaki, mi bogataši, mi velmožje in poglavarji cele okolice. Le ona, nevesta, je tako skromna in tiha; njeno lice je belo kakor mirtino cvetje; v njenih laseh, krog njenih ustnic se ziblje skozi rahle smehe nekaj kakor skrb, njene oči pa se večkrat zagledajo v nedozorno daljavo in postanejo za

Izgubljen

hip vlažne, kot bi se od nečesa poslavljalje. Ozró se vselej potem zaupno na ženina, njeno vitko telo se za spoznanje nagne proti njemu, kakor bi šibko drevesce iskalo opore.

„Na pod!“ zakomandira starejšina. Bilo je soparno v sobi. Vsa miza se dvigne, starejšina podá nevesti roko in veli: „Po postavi — prvi ples z menoj!“ Odšumela so rahlo njena bela krila iz sobe, starejšini

so pa škripali črevlji in žvenkljala težka veriga pri uri. Nekateri gostje so se razpostavili pod jablano na vrtu, zažgali viržinke in za kratek čas metali otročajem krajcarje čez planke.

Jaz sem šel zadnji za plesavci na pôd. Tam sem čakal — tat s slabo vestjo — da bi mi bila dana prilika zaplesati enkrat z nevesto in izpovedati se svojega greha. Zakaj vselej, kadar sem zrl v njene oči, se mi je zdelo, da to oko išče nekaj izgubljenega — nekaj

ročni dan iskreno zasmejala. Jaz sem pa bil tako neizmerno vesel tega smeha, vesel tega velikodušnega odpuščanja, da me je spremila pozna noč veselo pevajočega po mehkih stezah domov. — — — — —

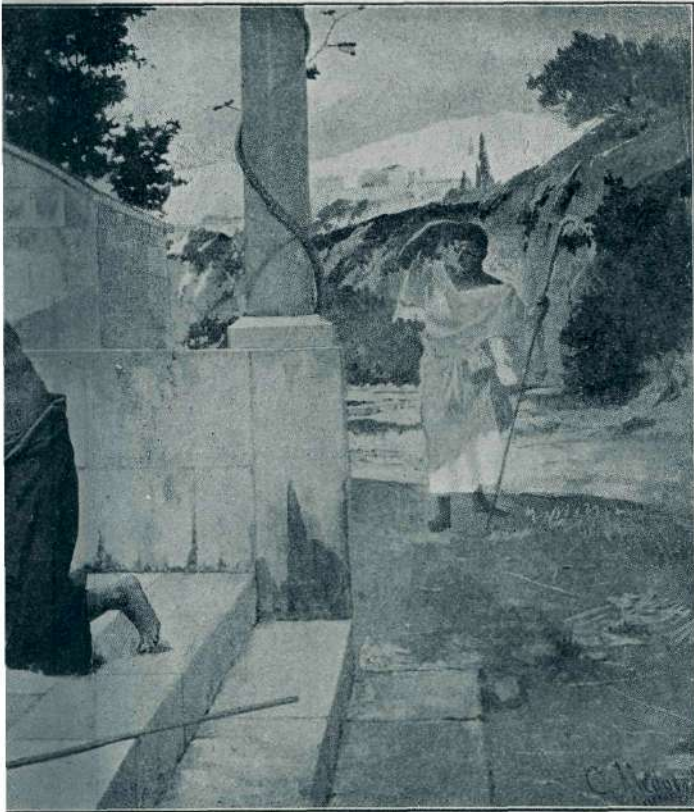
Za nekaj dni sem dobil v sobi na mizi citre in na citrah tole drobno pismo:

„Igrala nisem iz ljubezni do godbe, igrala sem iz ljubezni do same sebe. Moje srce je moralo imeti studenec, kamor se je izlivalo v mladostnem hrepenenju. Tisti večer sem se poslovila od svoje mladosti, pred menoj so drugi cilji. Imejte poslej citre Vi — in izročajte v brezskrbni mladosti svoje srce tem strunam.“

* * *

Zavrgel sem svoje citre, njene pa čuval in ljubil kot zaklad. Spoznal sem jasno, da tudi jaz ne igram iz ljubezni do glasbe, da sem tudi jaz egoist, da so mi strune vedno zvesto zavetje, kamor hodi pevat in jokati mlado, neizkušeno srce. In tožilo je prepogosto ob citrah moje srce, a često se je radovalo in vriskalo. Strune so pa vedno čutile z menoj; tiho so me tolažile, otožno zdihovale, pa tudi razkošno rajale z mojim srcem vred. Še bi vedela povedati tista borna sobica z lesenim stropom in črvivim tramom, pod katerim sem bival v počitnicah, kaj vse so pevale moje citre. Zelene trate smo stavili v puščave, zidali smo gradove v oblake, z rožno lučjo smo preplavljali svet, roke smo širili v objem tudi tistim, ki so nosili dokaj skritega strupa v črnih srcih.

Toda prišel je tisti avgustov večer, večer z gromom in bliskom, z viharjem in ploho. Za oknom sam stal in sem drgetal. Z nepremagljivo silo so se vzbudili sredi piša in hrupa vsi tisti akordi, katere sem nekdanj ukradel pod oknom zaročene deklice. Spomnil sem se slovesa od mladosti, zavedel sem se jasno, da se nocojšnji večer poslovim takisto tudi jaz, kot so se poslovili že milijoni. Toda njeno slovo — in slovo moje? Tedaj jasna in mehka noč, navdana z vonjem

bljeni sin.

— Slikal C. Medović.

ukradenega. Doplesali so vsi po vrsti v kratkih turah: starejšina, drug, župan. Zabučale so trombe v drznem valčku in tedaj sem zaprosil še jaz mlade neveste za ples. In ko se je zibala rahlo v mojih rokah, se mi je zdelo, da to ni ženska, da je le pesem, tista nežna pesem, stkana iz najjasnejših glaskov in ovita s pajčolanom čistih akordov. Odkril sem ji svojo tatvino in prosil odpuščanja. Tedaj se je prvič na po-